

Okraino zborovanje SLS v Kozjem dne 28. svečanu se je vršilo ob sijajni udeležbi zastopnikov vseh župnijskih kozjanskega okraja, zlasti županov. Zborovanje je vodil g. župan Bova iz Verač. Namesto zadržanega poslanca je podal politično poročilo tujnik Kranjc. Po njegovem govoru se je razvil zelo živahen razgovor o gospodarskih zadevah kozjanskega okraja, posebno glede politične ekspozitive v Kozjem in glede ceste Lesično—Grobčno. V debato so posebno posegli župan Podlinsšek, Vrečko in Černoga z Zdol. Končno so zborovalci sprejeli več gospodarskih resolucij, ki so se poslane Jugoslovanskemu klubu v Belgrad.

Težka nesreča na Veterniku pri Kozjem. Dne 23. februarja se je dogodila težka nesreča. Iz Rajhenburga se je napotila na hrib Veternik pri Kozjem skupina redovniških gojencev iz trapistovskega samostana na izlet. Vodila sta gojence dva patra, med tema mladi pater Dositej Negro, ki je šele pred kratkim pel novo mašo. Družba je srečno prispela na strmo goro, kjer se začela precej globok prepad, pa je patru nenadoma izpodrsnilo in strmoglavil je v globino. Pri padcu je udaril s tako silo ob skalovje, da je obležal mrtev. Zdravnik, katerega so tovariši ponesrečenega takoj privedli na mesto nesreče, je ugotovil samo smrt. V žalostnem sprevedu so prenesli truplo nadebudnega mladega patra v trg Kozje. Kozjanski gospod dekan je truplo blagoslovil in naslednji dan so ga odpeljali k pogrebu v Rajhenburg.

Oskrunjena kapelica. V Trbovljah pri Dimniku je bil v noči od ponedeljka na torek razbit križ v kapelici. Neka surovina je razbila razpelo in razmetala okrog posamezne dele.

Koliko železniških nesreč se je zgodilo v minulem letu v naši državi? Prometno ministrstvo je objavilo natančen seznam nesreč, ki so se pripetile minulo leto na železniških progah v naši državi. Po tem uradnem seznamu je skočilo iz tira 73 železniških strojev (lokomotiv). V 180 slučajih so lokomotive potegnile s seboj tudi po več vozov. Pet slučajev iztrženja je zahtevalo 9 človeških žrtev. Trčenj vlakov je bilo 38, v 11 slučajih 51 človeških žrtev. Trčenj z drugimi vozili na raznih železniških prelazih je bilo 24, ki so zahtevala 24 žrtev. Vagoni so se vneli v sedmih slučajih, na dveh postajah, oziroma postajicah, je bil najavljen požar. Poplav prog in mostov in prebitja nesipov je zaznamovali 18 slučajev. Tračnice so popokale trikrat in je bilo pri tej priliki 12 človeških žrtev. Osi so popokale trikrat. Pri premikanju vozov so se pripetile nesreče 180krat, sneg je zamedel 37 vozov. Skupno je bilo v preteklem letu 419 železniških nesreč, torej pride na vsak dan 1.14. Nesreče so zakrivil: železniško osebje v 103 slučajih, zasebniki v 198 slučajih, iz tehničarjev v 22 slučajih, na 52 slučajih, radi vremenskih neugod v 66 slučajih. Nesreč s človeškimi žrtvami je bilo skupno 29 z 286 žrtvami, od teh 115 železničarjev in 171 zasebnih potnikov. Od ponesrečenec jih je podleglo poškodbam 117, težje je bilo ranjenih 70, lažje pa 99 oseb. Železnice so nas stale torej v preteklem letu 117 človeških žrtev.

Redka poroka. V Sankt Pavlu v Braziliji (Južna Amerika) se je obhajala redka poroka. Zenin je star 126 let, je že preživel 3 žene, imel 9 otrok, nevesta je stara 93 let in je bila že 4 krat omožena in darovala svetu 7 otrok. Ta srečni zakonski par se piše Joaquim de Silva in Faustina de Reves.

Umrl v starosti 133 let. V vasi Arena v Besarabiji je umrl v dni kmet, ki je dosegel starost 133 let. Njegov nečak je star 60 let.

Zrebanje loterije pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Še nekaj dni nas loči od zrebanja efektivne loterije pri Sv. Petru pod Sv. gorami, koje čisti dobiček je namenjen za zgradbo Katoliškega doma, ki bo ena prvih trdnjav katoliške prosvete v Sotelski dolini. Zrebanje loterije se vrši dne 19. marca t. l., na praznik sv. Jožefa. Ker je na razpolago še nekuj srečk, opozarjamo vse, naj se požurijo z nakupom, da ne zamudijo lepe prilike okoristiti se s srečo, ki jih to pot morda doleti.

Dar Dijaški kuhinji. Na gostiji g. Antona Kosi in Franciške Makoter na Cvenu se je nabralo za Dijaško kuhinjo v Mariboru 105 D. — Pristrčna hvala!

Opozarjamo naše cenjene čitatelje na ugodno priliko za nakup Karo-čevljev z popustom za pomladansko sezijo. Glejte tudi inserat.

Iz Gornje Radgone. Zdravnik vsega zdravilstva dr. Vinko Čremošnik ordinira od ponedeljka 1. marca 1926 v Gornji Radgoni.

POROTNA ZASEDANJA.

Mariborska porota.

Dne 1. marca se je pričelo zasedanje mariborskega porotnega sodišča. Prvi dan sta prišla na vrsto dva slučaja. Franciška Šilec se je zagovarjala radi detomora. Obtoženka je rojena dne 24. marca 1906 v Spodnji Senarski pri Sv. Trojici v Slov. gor. Dne 25. novembra 1925 je v Vitomercih, kjer je nazadnje stanovala, porodila nezakonskega otroka, katerega je položila na vročo repo z ustni navzdol, tako da se ubogo dete zadušilo. Služila je kot dekla pri Angeli in Francu Šilec. Prikrivala je domačim svojo nosečnost, dasi so to dobro opazili, ter ji svetovali, naj gre k zdravniku. Ko je otroka nesla v svinjsko kuhinjo, je med potjo jokala in to je slišal hlapec Konrad Kocbek. Obvestil je o tem gospodinjjo, ki je šla za deklo v kuhinjo ter našla otroka že mrtvega na kotlu s kuhano repo. Obdolženka je priznala porod, zločin pa je tajila, češ, da se je otrok pri porodu pobil ter je že mrtvega položila na repo. Porotniki so potrdili vprašanje, da je obtoženka kriva hudodelstva detomora vsled opustitve. Obsojena je bila na 1 leto težke ječe.

Radi požiga se je zagovarjal istega dne Janoš Somer, rojen l. 1896 v Cepincih pri Murški Soboti. V noči 29. decembra 1925 je zažgal skedenj Mihaela Lajščaka v V. Dolencih v Prekmurju. Ogenj je zajel tudi hišo in domači so si komaj rešili življenje, dočim je vse drugo pogorelo. Požigalec je izvršil zločin iz maščevalnosti ker mu je posestnik Lajščak odbil hčerko Terezo, katero je Somer zasnubil. Pri razpravi se je požigalec zagovarjal, da ni on izvršil zločina, pač pa so ga orožniki s tepenjem prisilili k priznanju. Tudi ni hotel razumeti slovenščine, češ, da razume samo prekmurško narečje. Porotniki so soglasno potrdili vprašanje požiga in Somer je dobil 5 let težke ječe z mnogimi poostitvami. Plačati mora tudi 40.000 din. odškodnine.

Radi ponašanja delnic se je dne 2. marca zagovarjal pred mariborskim porotnim sodiščem strojni tehnik F. Beauman, rojen v Ormožar, pristojen pa v Ptuj. Obtožen je, da je s ponašanjem delnic v družbi svojih tovarišev izvalil raznim dunajskim trgovcem okrog 800.000 dinarjev našega denarja. Bil je oproščen.

Radi ponesrebe se je moral zagovarjati istega dne J. Lutar iz Križevcev. Dne 1. novembra 1925 je ogoljufal na premeten način v Murški Soboti trgovca Josipa Benka za 20.000 dinarjev. Poskušil se je pri tem imena Janeza Gengarja, ki je dobavil Benku prašiče in teleta ter v njegovem imenu lavabil od Benka denar. Pri razpravi je dosledno tajil vsako krivdo, toda porotniki so vseeno potrdili vprašanje krivde in Lutar je bil obsojen na poldrugo leto ječe.

Celjska porota.

Dne 1. marca sta stale pred celjsko poroto Viktor Turnšek in Alojzij Križan, obtožena uboja. Prvi je bil obtožen, da je udaril Franca Križana s kolom po glavi tako, da je nastopila smrt, drugi je bil pa obdolžen, da je s hudobnim namenom napeljal prvega k temu dejanju s tem da ga je pozval k zasledovanju Fr. Križana in se oborožil z železnim teletnikom, nakar sta oba zasledovala Križana tri četrt ure daleč in ga skupaj zavrtno naskočila. Porotniki so v obeh slučajih na vprašanja odgovorili pritrdilno. Senat je nato obsodil Viktorja Turnšeka na tri leta, Alojzija Križana pa na 2 in pol leta težke ječe.

Dne 2. marca sta prišla pred porotnike zopet dva slučaja. Alojz Majcenič je dne 14. januarja 1926 napadel na cesti Rogatec—Rogaška Slatina Mihaela Ritaka ter mu grozil s samokresom. Odvzel mu je klobuk in košaro z raznimi jestvinami. Orožniki sa nasilneža kmalu aretirali in radi ropa bi ga morala soditi porota. Ker je simuliral blaznost, se je zaenkrat rešil pred obsodbo; razprava je bila preložena.

Radi detomora se je zagovarjala Julijana Železnik, ki je dne 23. decembra pri Grušovljah vrgla svojega šest tednov starega nezakonskega otroka Stankota v visoko na raslo Savinjo, kjer je utonil. Dejanje je priznala, vendar pa je trdila, da je storila dejanje v obupu in zmedenosti. Porotniki so zanikali njeno krivico, nakar je bila oproščena.

Krajevne zanimivosti.

Kamnica pri Mariboru. Zadnjo sredo, dne 24. svečana, smo položili k večnemu počitku Marijo Haring iz Rošpoha. Doživela je 78 let v samskem stanju. Bila je priljubljena, dobrotljiva vsem sosedom in znancem. Naj ji bo zemlja lahka!

Ribnica na Pohorju. Tukaj se bo obhajal sv. misijon ter Franciškova pobožnost. Vodila bodeta to pobožnost pred. p. Jožef, kepučinski gverdijen v Celju, ter mnogoč. p. Ladislav, duhovni svetovalec in definitor v Ptuj. Dne 24. sušca bo začetek, dne 28. sušca pa skiep.

Črešnjevec. Na gostiji Koren-Pušnik se je nabralo 200 dinarjev za Dijaško kuhinjo.

Črešnjevec pri Slov. Bisurici. Dne 22. svečana je bil tukaj pokopani Jožef Golob, posestnik na Vrhlogi. Pokojnik je bil vzoren kmetovalec, kot bivši župan, občinski odbornik, cenilni mož pa najboljši svetovalec svojemu bližnjemu. Ubogi ga bodo le težko pogrešali. Njegovi sorodniki še bodo radi na njegov na krasnem gričku stoječi lepi dom hodili, a prijaznega strica bodo pa vendar le pogrešali.

Sv. Martin pri Vurbergu. Dolgo so si že tukajšnji naprednjaki belili glave, na kak način bi mogli pomnožiti svoje vrste. Pa glejte, da so ga pogruntali gg.: Kostašek, Amer, Makuc in Ziberna. V občini Sv. Martin so ustanovili požarno brambo, seveda nadstrankarstvo, zato se je načelstvo zahvalilo v 5. števil. »Domovina« vsem tistim, kateri so se udeležili veselice. V žitečki vasi imajo nadstrankarsko društvo in učitelj razlega ter čita članom »Jutro«. Da se ženjavovc in radičevci ne skregajo, zato imajo vsi člani tega društva »Kmetški list«. Živele nadstrankarstvo, katero je po naprednjakih naperjeno proti naši SLS in proti katoliškim organizacijam. Zato se je g. Janko že v napredni gostilni Amer hvalil, češ, klerikalci so že poraženi in se že njihovi stabri majo'o. Malo prezgodaj delale račune, gospodje naprednjaki, ker naše ljudstvo ni tako neumno, da bi šlo za liberalno stranko, ali pa za Pucljem, ker politika tedih dveh strank je že našemu ljudstvu prizadajala dovolj bridkih udarcev s centralizmom in davčnim jarmom. Za poštene krščanske može ni drugod prostora, kakor v Slovenski ljudski stranki, katera edina se poteguje povsod za dobrobit našega naroda in ne obrača svoje politike po vetru.

Sv. Martin pri Vurbergu. V brezverski »Domovina« se je nek napredni dopisnik obregnil ob naše vrle mladeniče, ki delujejo v naših društvih: Orlu in v Bralnem društvu. Dopisniku in našim naprednjakom lepo na uho povemo, da naj si prihvatijo trud z napadi v časnikih, ker s tem pač ne boste nič koristili Vaši skrahirani stranki.

Sv. Boljenk v Slov. gor. Ob nenavadni uri se je oglašil zadnji nedeljni zvon srednji zvon župnijske cerkve, da naznani domačinom in tujcem, da mu je nemita smrt vzela ljubljenega botra Jakoba Čuček, župana in kmeta v Trnovski vasi. Rojen dne 16. julija 1873, je nepričakovano umrl po kratki bolezni v najboljši dobi življenja. Nehvalna ložnost otroka, ki mu je daroval vso svojo ljubezen, mu je izkopala prezgodnji grob. Z njim smo izgubili neizmerno veliko; to kažejo tisočere solze, ki so tekle, ko se je razlegal glas o njegovi smrti. Bil je mož, kakoršni se ne rodi vsak dan, značaj od pete do glave. Verno vdan svojemu Bogu se je žrtvoval rad za vsako dobro stvar. Dolgo vrsto let je modro in skrbno vodil svojo domovinsko občino. Edino vsevidni Bog v nebesih ve, koliko potov je storil za blagor svojih občanov, kako je pogumno branil njihove pravice, neustrašeno zagovarjal njihovo korist; ni se oziral na to, ali gre za bogatino ali za reveža, dovolj mu je bilo, če je vedel, da je kdo potreben pomoči, in odprl mu je tudi svojo domačo hišo, odstopil svojo posteljo, da mu pomaga. Tako je v vojnem času pod svojo streho vzela revne ruske vojne ujetnike, pri njem so našli drug dom. Marsikateri revež, ki ga drugod niso hoteli imeti, je v njegovi hiši našel varno zavetišče. In tako je kazal z besedo in lepim vzgledom svojim občanom pot do blage medsebojne skupnosti in srečne edinosti, ki se je naselila v njegovini občini tekom njegovega županovanja. Bil je pa tudi vnet za združno delo. Bil je delaven član načelstva pri domači posojilnici od dneva njene ustanovitve. Bil je navdušen načelnik kmetijske podružnice, ki se je največ trudil za njeno ustanovitev, pa tudi največ storil za njen procvit. Malokdo ve, koliko potov in voženj je opravil za podružnico, da bi udom ustregel in pomagal — vse zgolj za božje plačilo. Večkrat je bila huda žalitev hvala za njegov trud, pa v svoji blagi dobrotljivosti nje ni zameril, ampak se žrtvoval za druge naprej z isto nesebično ljubeznijo. Bil je tudi odličan in možato odločen član Slovenske kmetijske zveze ter njen zvest in zanesljiv zaupnik. Četudi je moral skrbeti za obširno gospodarstvo, se je vendar zvesto udeleževal vseh župnijskih sestankov in javnih zborovanj in se pri tem ni ustrašil težavnih in daljnih potov. »Slovenski Gospodar« in »Domoljub« sta imela v pokojniku stalnega zvestega naročnika, vnetega širitelja in neustrašnega zvestovnika. Vir in podlaga vsega njegovega plemenitega delovanja pa je bila njegova živa in močna vera. Pri njem se je uresničila beseda: da živi iz vere. Za občinsko kapelo je oskabel nov zvon; strogo je zahteval krščanski red v svoji hiši; kakor otrok se je veselil lepe cerkvene svečanosti in rad prispeval za oplešavo hiše božje. — Bil je mož, kakoršnega ne bomo lahko zopet dobili. Težko ga bomo pogrešali povsod. Bodi mu dobri Bog bogat plačnik za vso njegovo plemenito ljubezen, njegov spomin pa ostani med nami od roda do roda! Pogreb je bil v torek, dne 2. marca dopoldne, ob ogromni udeležbi ljudstva od blizu in daleč. Naj počiva v božjem miru!

Mala Nedelja. Nagla smrt je daleč od doma dne 25. februarja doletela v Moravcih 64letnega krošnjarja Janko Paviča, poročenega pri Rogatcu. Nosil je porcelan. Ravno je zapustil Kumpove. Komaj je pakrat prestopil, kur se zvrne in od kapi zadet pri priči mrtev obleži. Do danes se še domači niso oglašili, Res ne veš ne ure ne dneva. — Zanimanje za cerkveno tombolo raste. Odborniki so po župniji že končali nabiranje dobitkov. Okoli 300 jih že imamo in lepe vmes tudi. Posebno prvih osem dobitkov bo dragocenih. Kmalu začnemo razpošiljati srečke. Upamo, da bodo sle že z ozirom na namen, za katerega bode pač vredno nekež žrtvovati posebno tistim, katerim mora biti pri srcu, da dobimo čimprej dovolj veliko hišo božjo. — Mala Nedelja varčuje. Dekliške zveze je lani v to svrhu ustanovila »Čebelico«. Čeravno po zimski čebele mirujejo, so vendar naše delale častno izjemo. Pridno so ob toplejših dnevih izletavale ter nosile svoje prihranke čebelčarki. Vlagajo lahko v to hranilnico tudi šolarji. Vsak dinarček je varno naložen. Zato pa le pridno z njimi v šparovček. Čebelčarka Anika Potočnik je vedno na razpolago. Uradnih ur pri njej ni. — Ko je knjižničar lani pregledoval knjižnico, je našel dobro petino mladini namenjenih knjig. Zato je sprožil na seji misel, naj se iste poslužujejo zastoj otrokom Marijinega vrta. Ti so bili seveda tega sklepa najbolj veseli. Tudi poleti so pridno hodili po knjige. Najmanjši segajo s posebno radostjo po ilustriranih, ki se bi sicer prošle zastoj v omari. Tako se vsaki dan po šoli razlega po čitalnici smeh naših malih, našega up obetajočega naraščanja. Ker imate povsod podobne knjige, jih storite šolarjem dostopne, ker so drugače mrtev kapital!

Sv. Kunigunda na Pohorju. Naša Marijina družba je izgubila pridno družbenico Marijo Studenčnik. Dne 24. februarja smo jo pokopali. Neizprosna jetika je končala njeno mlado življenje. Bila je stara komaj 20 let. Tako lepega pogreba že dolgo časa nismo imeli pri Sv. Kunigundi. Od vseh strani obširne župnije so prihletale deklete Marijine družbe, da se udeležijo pogreba. Nad 30 deklet je prejelo med sv. mašo sv. obhajilo, ki so ga darovale v dušni blagor rajne družabnice in tako skazale rajni najlepše duhovno delo usmiljen'a. Na grobu so zapele šo ganljivo pesmico v slovo. Take sadove rodi dobra Marijina družba! Zato blagor mladini, ki se zvesto drži Marijine družbe!

St. Ilj pri Velenju. Gospodje demokrati so se tudi nespomnili in so nam poslali tisto garjevo »Domovina«. Morala se je takoj pobrati nazaj. Srečno pot! — Dne 22. svečana je po večletni bolezni umrla Marija Skobl, p. d. Mihelica. — Dne 23. svečana je umrla Franciška Cvikel. Rajna je živele komaj pet tednov v zakonu. Naj v miru počivatel!

Vojnik pri Celju. Tukaj priredi drž. higijenski zvezod zdravstveno razstavo, združeno s predvajanjem filma in s predavanji. Razstava bo trajala od 7. do vključno 14. t. m. Predaval bo tamošnji zdravnik g. dr. Stanimir Vrhovec

obe nedelji v posojilnični dvorani, kjer bo razstava nameščena. Ker je razstava za vsakogar podučna in prekoristna ter je vstop brezplačen, je zanimanje za njo vsestransko. Pričakovati je obilnega poseta.

Teharje. Ker se v zadnji številki pozivlja nas gasilce, da nastopimo proti neosnovanim govoricam prosimo dotične, kateri te govorice razširjajo, da se udeležijo občnega zbora gasilnega društva Teharje, ki se vrši v nedeljo, dne 14. t. m., kjer se jim bo pojasnilo natančno delovanje društva ter jim bo dana tudi prilika, podati nasvete, kako bi bilo možno priditi društvu do potrebnih denarnih sredstev za nabavo gasilnega orožja, ne da bi bilo treba prirejati razne veselice. Za to jim bomo zelo hvaležni. Sicer smo pa prepričani, da so dotičniki, ki kritiko izvajajo, do danes prav malo k društvu prispevali, dočim se je v tej kratki dobi obstoja društva spravilo skupaj toliko denarnih sredstev, da si je nabavilo najpotrebnejše gasilno orožje. Da se pa možno ni moglo udeležiti z orožjem vseh požarov v okolici, akoravno je bilo pravočasno zbrano, je pa krivda dotičnih posestnikov, ki imajo vprego. Dotični namreč so mnenja, da dokler pri njih ne gori, nič nevarnega ni.

Smarje pri Jelšah. Kmalu bo obletnica, ko smo začeli z zidavo Katoliškega doma, v katerem ima naša mladina sedaj svoje veselje, pa tudi odrasle razveselimo pogosto z raznimi igrami. Prvi so igrali dobri Zibičani »Kriovprisažnika«, potem je sledila igra naših Orlic »Junaške Blejke«, kmalu nato smo z veseljem in v velikem številu se smejali Krjavlju Vrbovšekovem Ivanu pri igri »Deseti brate«, ki je jako dobro izpadla. Na Svečnico je naša orlovska družina priredila prvo akademijo zelo hvalevredno. Imeli smo tudi občni zbor Kat. prosvetnega društva, na katerem se je izvolil kot predsednik Ivan Tunk, podpredsednik č. g. župnik Franc Lom, ki je daroval društvu lepo število prav novih knjig; tajnik je Jožef Novak, gospodar pa naš dobri in pri zidanju požrtvovalni č. g. kaplan Fran Stanšek. Odborniki so: č. g. Jože Meško, Ivan Novak, F. Šram, Karl Podrepšek, Štefan Lorger, Nežka Anderluh, Micka Hrovat in Micka Vclovšek. Za 25. t. m., na dan Marijinega oznanenja, se pripravljajo Orlice za Materin dan z igro »Vestalka«. Vabljeni posebno stariši! Igrali bomo tudi v kratkem igro »Garcia Moreno« in »Miklovo Zelo«, za katero že sedaj vlada zanimanje. Zeleti bi se bilo, da pridejo k prireditvam tudi naši okoljski veljaki, nič jim ne bo škodovalo. — V nedeljo, dne 14. t. m., bo imelo Kat. prosvetno društvo sestanek popoldne po večernicah.

Sv. Miklavž nad Laškim. Kakor po drugod, tako se tudi pri nas na cigansko vsiljivi način ponuja »Domovina«. List, ki se norčuje iz cerkve in vere, ne spada v katoliško hišo. Pridružujemo se dopisu iz Zgornje Ponikve v zadnji številki »Slovenskega Gospodarja«, kjer pravi: »V naprej bi pa svetovali onim radodarnim gospodom z »Domovino«, da naših poštenih naslovov nikar ne prilepčajo na nesramno »Domovino«, trud naj si prihranijo za kaj boljšega.« Mi pa damo najboljši odgovor s tem, da pošljemo »Domovino« nazaj, a v vsako hišo spravimo dober katoliški list.

Sv. Krištof pri Laškem. Dopis v eni zadnjih številki Vašega lista je precej vznemiril zagovornike koruznega zakona v naši občini. Toda, kar se je Janezek naučil, to pa tudi Janezek zna. Zagovorniki koruznega zakona, to so demokratje, so za odgovor napadli v »Jutru« našo čč. duhovščino. Sicer pa kaj drugega od demokratov pričakovali ne moremo.

Sv. Vid pri Planini. V zadnjem »Kmetiskem listu« se je oglasilo neko budalo, ki je slapucalo v teku dveh mesecev v svoji britni samostojni glavi tako modrost, da ga občudujejo lastni pristaši, ki so vajeni raznih skandalov. Reče pljuva v lastno sklado. Imaš v bližini med svojimi prijatelji gnoja. Orli so ti tri v peti. Dobro veš, da ni noben član Orla kriv obžalovanja vrednega dejanja, vendar pa zgrajšaj nad njimi. Orli se dvigajo visoko nad smradom in blatom, katerega ste se v »samostojni stanovski stranki oklenili.« Če te pa zapuščča spomin, povedali ti bodo na Planini, kdo se zgrajšal!

Sv. Vid pri Planini. V »Slovenskem Gospodarju« od 18. februarja se je dopisnik iz Prevorja pač temeljito zmočil, da je nas Sentvidčane postavil pred svetom v tako slabo luč. Da je posebno vnet pristaš SLS, si pač ne moremo misliti, ker bi mu bili takrat pač znani Sentvidčani po svoji pripadnosti. Resnici na ljubo moram povedati, da pri nas SKS ni od svojega poroda, pa do svojega »requiescat« imele nobenega shoda, ker mi ne maramo poslušati takih hačkov, ki jim je samo za korita. Le pogledimo farane občine, te so: Sv. Vid, Planinska vas, Loke, Golobnik in Presečno, povsod so bili in so župani odločni pristaši naše SLS. Kako pa pri Vas in v sosednji župniji? Veseli nas, da so se Vam oči odprle, saj je že skrajni čas, svoje misijonsko delo dokončajte na prejšnjem domu, potem pa ga raztegnite tudi na sosedno občino, kamor Vam redevolje pridemo na pomoč. Toliko za danes, pa brez zamere! — Sentvidčan.

Videm pri Krškem. Nenavadno zvonjenje je bilo slišati pri naši farni cerkvi in vseh podružnicah v dnevih od 8. do 14. februarja po večerni »Zdravi Mariji«. Doneči glasovi zvonov so trkali na duše naših faranov in jim klicali zlate besede Slomškove misijonske pesni: »Duša krščanska, o zdaj se potrdi, izvoljenega časa nikar ne zamudi!« Imeli smo sv. misijon. Ves to čas so obdelovali zemljo naših duš za seme božje besede preč. gg. misijonarji iz Celja, g. zlatomašnik in duhovni svetnik Francišek Kitak, g. Janez Pediček in g. Matija Selč. Veselo je bilo gledati, kako so ljudje vse dni pridno obiskovali cerkev in poslušali božje nauke. Slovesen sklep je bil v nedeljo, dne 14. februarja, v pondeljek smo pa v procesiji obiskali in Bogu priporočili svoje drage rajne. O dobri Bog, čuvaj in blagoslovi to mlado setev v naših dušah, da je ne bo zadušilo trnje in plevel naših slabih nagajenij! — Kjer so na gostiji zbrani veseli in požrtvovalni ljudje,

tem ne pozabijo darovati kaj tudi v dobre nemene. Teko so nabrali gostje na veseli svatbi Marije Planinc, hčerke našega uglednega župana Franca Planinc iz Libne, v Blažem Držaničem, sinovi znane krščanske hiše v prid SKZ 240 din. Vsem darovalcem iskreno Bog plača, novoporočencema pa v novem stanu obilo blagosloval!

Iz gospodarskega polja.

Franc Turnšek, Breg Polzela.

ELEKTRIFIKACIJA SAVINJSKE DOLINE.

Po vojni se je ustanovilo v Savinjski dolini več malih elektrarn z nalogo, preskrbeti prebivalstvu električen tok, bodisi za luč, bodisi za strojni pogon. Tudi razna industrijska podjetja, kakor St. Pavel (že pred vojno), Polzela itd. so iz svojih obratov večjo množino toka oddajale sosednim vasetem. Kljub temu pa je še nad polovico vasi ostalo brez električnega toka, bodisi da v poštev prihajajoča podjetja niso imela na razpolago dovolj moči, bodisi da jim napeljava ni konvenirala. Pa tudi oni, ki so imeli tok na razpolago, so bili nezadovoljni, to pa vsled tega, ker je bil tok mnogokrat in včasih brez potrebe prekinjen. Vzroki za to so bili ali tehnična nedovršena podjetja, ali razne elementarne nezgode (mraz itd.). Vsi ti vzroki rodili akcijo, preskrbeti Savinjski dolini enakomeren in vsem zahtevam odgovarjajoči tok.

Tozadevni sestanek se je vršil pri Hausenbüchlerju v Zalcu. Okrog 40 interesentov so se predstavili trije zastopniki elektrarn, in sicer Fale, državni premogokop Velenje—Zabukovca in Baje. Zastopniki so stavili sledeče ponudbe:

Falska elektrarna ima že daljnovid mimo Celja na Trbovlje. Za Savinjsko dolino bi se odcepil daljnovid pri Celju. Ker trdka ne razpolaga s potrebnim kapitalom, bi morali interesentje postaviti sami omrežje. Podjetje bi morebiti pozneje prevzelo vzdrževanje daljnovoda proti temu, da lahko svobodno razpolaga z njim. Elektrarna obratuje neprenehoma, v letošnji zimi je stala samo pol ure. Po leti v času neviht se prekine tok tu in tam za par minut.

Rudnik Velenje vsled slabe kakovosti ne more prodajati premoga. Pri tem trpi na eni strani pridobitnost podjetja, na drugi strani se mora odpustiti delavstvu. Rudnik namerava zgraditi kalorično centralo, ter mesto premoga plasirati električni tok. Pri tem bi se porabili tudi vsi odpadki, kateri celo pri ugodni trgovini ne pridejo v poštev za konzum. Rudnik bi zvezal to centralo z daljnovidom z rudnikom v Zabukovci. Ugodnost bi bila v tem, da ne bi bilo treba konzumentom na svoje stroške postavljati daljnovoda, ampak samo napeljavo za nizko napetost. Komisija za centralo se je vršila že lansko leto, stroji pridejo na račun reparacij iz Nemčije. Vendar pa mora, ker je rudnik državna last, celo stvar odobriti finančni odbor, kar celo stvar zela ovira. V najboljšem slučaju bi dobili tok koncem leta 1927.

Elektrarna na Rajih dosedaj slabo obratuje. Vsled raznih nezgod obrat stoji večkrat po par dni. Vse omrežje je last elektrarne, kar predstavlja precejšen kapital, kateri se mora obrestovati, vsled tega višja cena toka. Konzumenti naj odkupijo omrežje, ozir. postavijo novo omrežje sami. S tem razbremenijo podjetje, ga finančno podprejo, s čemer bo mogoče elektrarno tehnično izpopolniti. Vremenske nezgode se bodo s tehnično izpopolnitvijo kolikor mogoče odvrnile, obratni kapital podjetja se bode z odtujitvijo omrežja zmanjšal in tok se bode lahko nudil ceneje kot dosedaj.

Po podanih predlogih se je razvila precej živahna debata, tekem katere se je marsikatero vprašanje razčistilo. Na predlog gospoda Pikla se je sestavil pripravljalni odbor pod predsedstvom gospoda Robleka z zaupniki po vaseh z nalogo: dovršiti predpriprave. V kratkem se skliče ponoven posvet vseh konzumentov, kjer se bode končno sklenilo, na kakšni podlagi se naj izvrši elektrifikacija in od katerega podjetja se vzame tok. Ta sestanek pa je pokazal željo, po čimprejšnji splošni elektrifikaciji in trdno voljo, isto čimprej doseči.

Kmetijska vlada da za kmetijstvo najmanj. Naša država je v veliki večini kmetijska. 85% prebivalstva pripada kmetijskemu stanu. Tudi vlada, kar je Radič, Pučljev bog v njej, je po izjavah tega Radiča in njegovega slovenskega pomagača — kmetijska. Pa čeprav je vse tako kmetijsko, je vendar proračun prav proti kmetijski. Kajti v splošnem so se stroški za povzdigo kmetijstva znižali. Do zdaj so znašali 2,6%, po novem proračunu pa bodo znašali le 1,88%. Ta v odstotkih majhna razlika pa se pri proračunu 12 milijard šteje v lepih milijonih. Pa ne samo v tem, da vlada sama ne izda zlepa kaj za zboljšanje kmetijskega gospodarstva. Njej tudi ni prav, če bi kmetje sami skušali napredovati v gospodarstvu. Ne samo, da jih ovira s prevelikimi davki, tudi sicer jim zastavlja pot k napredku. Vzemimo le slučaj, kako malo ozira ima vlada na kmetijstvo pri sklepanju pogodb s sosednimi državami. Ali, koliko posojila daje Narodna banka v kmetijsko-gospodarske namene? Če pogledamo katerokoli panogo, povsod — manj podpore, povsod več ovir. In to da je kmet. vlada? To naj Radič pravi ljudem, ki so gluhi in slepi. To naj Pučelj, ki je glasoval za to zmanjšanje kmetijskega kredita, pride nam kmetom povedati, in videl bo, kako mu bomo verovali. Poslanei SLS so zoper to zastavljane kmetijstvo kar najdiščneje protestirali. Slovenski kmet si bo pa zapomnil svoje prijatelje in neprijatelje, kako so se pokazali pri sklepanju tega — »kmetijskega« proračuna.

Desetek. Na ponovno vprašanje sporočamo, da se od dedščin po umrlih starih, ako njih vrednost ne presega pol milijona dinarjev, desetek po členu 6, točka 5, 2. odstavka zakona o takсах in pristojbinah z dne 25. oktobra 1925 ne plačuje.

Naši državni dolgovi. Naše zunanje dolgove, ki jih ima naša država v Ameriki, Angliji in drugod, je šel urejevati fin. minister Stojadinovič. Iz Amerike se je že povrnil. Tam se je pogajal, tudi ugodno poročal, a v resnici so pogajanja zaostala. Torej naši dolgovi z Ameriko še niso urejeni. Zdaj se nahaja finančni minister v Londonu. Koliko bo tu dosegel se še trenutno ne ve. Ti dolgovi, ki jih zdaj finančni minister urejuje, so večinoma vojni dolgovi. Ti dolgovi se bodo razdelili na vsa država. Zato mora biti naša vztrajna zahteva, da se enako sprejmejo kot državni dolgovi vsa vojna posojila naših državljanov.

Kuharski tečaj za fino meščansko kuhinjo se začne dne 8. marca t. l. na dekliškem zavodu »Vesna« v Mariboru. Prijave sprejema vodstvo.

Podružnica Ljutomer Sadržskega in vrtnarskega društva za Slovenijo vabi na poučno predavanje o sadjarstvu, katero bo imel znani strokovnjak te kmetijske panoge g. Miloš Levstik v nedeljo, dne 14. marca. Začetek točno ob pol devetih popoldne v narodni šoli. Popoldne praktično sajenje in snuzenje starih dreves. Pridite točno vsi člani in prijatelji sadja!

Spomladni poučni tečaji se bodo vršili od 22. do 31. marca t. l. v državnih trtnih nasadih, oziroma drevnicah: 1. v Pekrah, pošta Limbuš pri Mariboru; 2. v Kapeli, pošta Slatina-Radinci; 3. v Ptujju; v Pekrah in Kapeli za vinarstvo in sadjarstvo, v Ptujju pa samo za sadjarstvo. Delovni program za tečaje je ta-le: a) pouk o vzgoji ameriških podlog kakor tudi o domačih trtnih vrstah in sadnem drevju; b) izbor in priprava zemljišča za vinograd in sadovnjak; c) priprava materiala za cepljenje trti in sadnega drevja; d) o načinu cepjenja in preločno izvrševanje načinov, po katerih se cepi trta in sadno drevje; e) sajenje trti in sadnega drvja na stalno mesto in negovanje prva leta; g) obrezovanje in vzgoja trti in obrezovanje krone pri sadnem drevju; h) o peronospori, oidijsu in grozdem zavijaču ter boju zoper nje; i) o zatiranju samorodnih trti (šmarnica itd.) in precepljanju sadnih dreves. Vsak udeleženec tečaja dobi prosto prenočišče in dnevno 10 din. kot prispevek za prehrano. Razen tega dobijo ob koncu tečaja odlični tečajniki nagrade, obstoječe v cepilnem orožju. Tečaji so namenjeni v prvi vrsti kmetiskim in vinčarskim mladeničem, pa tudi drugim zanimanjam, ki se hočejo udeležiti tečajev na lastne stroške. Kdor se želi katerega navedenih tečajev udeležiti, se mora čimprej naj pozneje pa do 18. marca, ustmeno ali pismeno prijaviti pri upravniku trtnega nasada ali drevnice, kjer želi tečaj obiskovati. Prijave za udeležbo sprejemajo tudi sreski ekonomski in vinarski in sadjarski nadzornik v Mariboru.

Mariborski trg dne 27. februarja 1926. Trg je bil prav dobro preskrbljen, posebno pa z mesom. 61 slaminarjev je prodalo svinjino po 15 do 24 din., slanico po 19 do 24 din. in popoldan celo po 15 do 17 din. kg. Domači mesarji so prodajali kakor pretečeni teden, namreč govedino po 8 do 14 din., prvovrstno volovsko meso po 15 din., telečje meso po 12,50 do 15 din. in svinjsko meso po 20 din. 1 kg. — Perutnine je bilo okoli 500 komadov. Cene so bile piščancem 15 do 40 din. par, kokošem 25 do 50 din., racam, gosim in puranom 50 do 100 din. komad. Domačim zrcem 25 do 50 din. komad. — Krompir zelenejava, druga živila, sadje, sadna drevesa: Krompir 5,50 do 6 din. mernik (7½ kg), oziroma 1,25 do 1,75 din. za 1 kg, solata 1 do 2 din. kupček, glavata solata in zeljate glave 1,50 do 5 din. komad, karfiol 3 do 14 din. komad, dalmatinski karfiol, ki dela tukajšnjemu veliko konkurenco, se je prodal po 6 do 7 din. za kg; kisló zelje 3 din., kisló repa 2 din., maslo 40 do 48 din., kuhano 50 do 58 din. kg; mleko 3 do 3,50 din., smetana 4 do 16 din., oljčno olje 32 do 50 din., bučno olje 26 do 28 din. (po trgovinah 24) din. za 1 kg; sirček 1 do 10 din. hlebček, čebula 2 do 7 din., česen 5 do 15 din. venec, jabolka in hruške 5 do 16 din., med 25 din. kg, limone 0,75 do 1,50 din., pomaranče 0,75 do 3 din. komad. Sadike (jablona in hruške) 12,50 do 18 din. za komad. — Lesena in lončena roba 1 do 100 din. komad, brezove metle 1,75 do 2,25 din. komad, leseni ročni vozovi 100 do 500 din., veliki vozovi 800 do 2000 din. komad. — Seno in slama: V sredo, dne 24. februarja, je bilo 5 vozov sena, 2 voza slame, v soboto, dne 27. februarja pa 8 vozov sena in 3 vozove slame na trgu. Cene so bile za seno 80 do 90 din., za slamo pa 50 do 60 din. za 100 kg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmi dne 26. februarja 1926 se je pripeljalo 123 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari 150—200 din., 7—9 tednov 225—250 din., 3—4 mesece 350—380 din., 5—7 mesecev 400—480 din., 8—10 mesecev 550—600 din., 1 leto 1500—1700 din., 1 kg žive teže 10,50—12,50 din., 1 kg mrtve teže 15—17 din. Prodalo se je skupno 74 komadov.

Vrednost denarja. Nemška marka stane 13,50—13,55 din., italijanska lira 2,27—2,28 din., angleški funt 275 din., ameriški dolar 56,50—56,80 din., francoski frank 2,08—2,10 din., čehoslovaška krona 1,67—1,68 din., avstrijski šiling 7,99—8 din., švicarski frank 10,90 din. Na borzi v Curihu znaša vrednost dinarja 9,14 centimov.

Naznanilo.

Lešnik Ferdo, mlinar v Framu

ima za svoje odjemalce pripravljeno najboljšo pšenično moko, katere kakovost kakor odstotki prekosijo vsakršno, tudi najboljšo zamenjalnico. Pridite po glasanko v Fram.